

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15C/156/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814215069
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kiššová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3814215069.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Evou Kiššovou v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Slovakia s.r.o. so sídlom Bratislava, Karadžičova č. 8, IČO 35831154, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Bratislava, Karadžičova č. 8, proti odporkyni: Q. O., nar. XX.X.XXXX, bytom V., D. D. č. XXXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyni Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom Prešov, Námestie legionárov č. 5, IČO 42176 778, zast. JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom Lučenec, J.Kráľa č. 5/A, o zaplatenie 717,75 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh zamieťa.

Navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyni trovy konania a to trovy právneho zastúpenia vo výške 143,62 eur k rukám právneho zástupcu JUDr. Andreja Cifru, advokáta so sídlom Lučenec, Janka Kráľa 5/A, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Pôvodný navrhovateľ Consumer Finance Holding a.s. so sídlom Kežmarok, návrhom podaným 14.8.2014 uplatnil voči odporkyni nárok na zaplatenie 717,75 eur s úrokom z omeškania 9,5% ročne od 9.9.2011 do zaplatenia a nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že s odporkyňou uzavrel dňa 13.9.2010 zmluvu o pôžičke č. 6079370, na základe ktorej jej poskytol pôžičku 969,6 eur. Odporkyňa mala úver splácať v 48 mesačných splátkach v sume po 20,79 eur, pričom uhradila len sumu 125,94 eur. Vzhľadom k tomu, že odporkyňa porušila svoje povinnosti, navrhovateľ listom z 25.8.2011 vyzval odporkyňu k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo, ktoré odporkyňa neuhradila.

Dňa 17.9.2014 oznámil vstup do konania vedľajší účastník na strane odporkyni Združenie na ochranu občana spotrebiteľa so sídlom Prešov, Námestie legionárov č. 5.

Súd uznesením sp. zn. 15C/156/2015 z 27.4.2015 pripustil zmenu navrhovateľa tak, že na miesto doterajšieho navrhovateľa vstúpil nový účastník Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. so sídlom Bratislava.

Odporkyňa uviedla, že úver nespĺcala, pretože nemala z čoho, manžel začal hrať automaty, išla z pôžičky do pôžičky. K námietke premlčania sa priklonila, žiadala, aby súd rozhodol o premlčaní práva navrhovateľa. Uviedla, že má len príjem 204,- eur, platí výživné na 2 deti spolu 150,- eur, spláca Poštovej banke a.s. 30,- eur, za bývanie 130,- eur a 20,- eur za elektriku.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporkyňi, listinnými dôkazmi, a to zmluvou o pôžičke, Všeobecnými obchodnými podmienkami, predžalobnou upomienkou + doručenkou, prehľadom splátok a úhrad, písomným vyjadrením vedľajšieho účastníka, písomným vyjadrením navrhovateľa z 14.7.2015, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

Dňa 13.9.2010 uzavrela spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. Kežmarok a odporkyňa zmluvu o poskytnutie pôžičky na základe žiadosti, ktoré sú uvedené v predtlačenej forme formulára. Odporkyňi bola schválená výška pôžičky 600,- eur s výškou mesačnej splátky 20,79 eur, ročnou úrokovou sadzbou 29,22%, RPMN 29,22%, sadzbou poistenia 2,9%, priemernou hodnotou RPMN 47,39%, termínom konečnej splatnosti september 2014, celkovou sumou pôžičky 969,6 eur, počtom splátok 48, mesačnou splátkou poistenia 0,59 eur, celkovými nákladmi spotrebiteľa 369,6 eur. Súčasťou zmluvy sú aj Všeobecné obchodné podmienky účinné od 1.9.2010.

Predžalobnou upomienkou z 25.7.2011 veriteľ vyzýval odporkyňu k zaplateniu 880,18 eur do 3 dní od doručenia upomienky s tým, že odporkyňa nebrala vážne predchádzajúce upozornenia, preto ju žiadajú k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo v súlade so Všeobecnými obchodnými podmienkami zmluvy. Odporkyňi bola doručená upomienka 5.9.2011.

Z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že odporkyňa úver splácala nepravidelne, a to tak, že dňa 20.9.2010 zaplatila 10,75 eur, dňa 20.10.2010 10,75 eur, dňa 25.10.2010 sumu 20,79 eur, dňa 19.11.2010 sumu 20,79 eur, dňa 16.12.2010 sumu 20,79 eur, dňa 24.1.2011 sumu 21,99 eur, dňa 17.2.2011 sumu 20,79 eur, t.j. celkom zaplatila 125,94 eur.

Z písomného vyjadrenia vedľajšieho účastníka z 7.7.2015 vyplýva, že predmetná zmluva o pôžičke z 13.9.2010 obsahuje viacnásobné neprijateľné zmluvné podmienky a nesúlad so zákonom č. 129/2010 Z.z., pretože neobsahuje dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti úveru, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s tým, že RPMN je uvedená nesprávne, ďalej údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Úver sa preto považuje za bezúročný a bez poplatkov. Na prvom mieste však vznáša námietku premlčania celého nároku, odporkyňa sa dostala prvýkrát do omeškania 20.3.2011 a veriteľ pristúpil k zosplateniu dňa 25.8.2011, pričom mohol využiť právo na zosplatenie najskôr v čase, keď bola žalovaná v omeškani so splatnou splátkou minimálne tri mesiace. Keďže návrh na súd bol podaný až 14.8.2014, bol podaný po uplynutí zákonnej lehoty. Uvedený list - predžalobnú upomienku je možné posúdiť aj ako odstúpenie od zmluvy v zmysle § 48 Občianskeho zákonníka, keďže veriteľ vyzval k úhrade dlžnej sumy, čím prejavil vôľu jednostranne ukončiť zmluvný vzťah. Nárok navrhovateľa je teda premlčaný i v prípade posúdenia nároku ako bezdôvodné obohatenie. Navrhol návrh zamietnuť v celom rozsahu.

Navrhovateľ v priebehu konania uviedol, že uplatnená pohľadávka predstavuje nezaplatenú časť úveru a pozostáva z istiny 649,86 eur a dlžných pokút 67,89 eur. Návrh v časti o zaplatenie sumy 67,89 eur zobral späť pred prvým pojednávaním. Výška požadovanej istiny 649,86 eur predstavuje neuhradené úverové splátky č. 7 splatnej 20.4.2011 v sume 19,59 eur a následne splátky č. 8 - 13, splatné vždy k 20.dňu v mesiaci, pričom neuhradená úverová splátka č. 13 je splatná 20.10.2011 v sume 20,79 eur. Dlžná suma v dôsledku predčasne zosplatennej istiny 505,53 eur predstavuje len zostatok čistej istiny úveru ako splátky splatné od 14.splátky splatnej 20.11.2011 do pôvodne dojednanej 48.úverovej splátky splatnej 20.9.2014.

Vzhľadom na čiastočné späťvzatie návrhu navrhovateľa o zaplatenie zmluvnej pokuty 67,89 eur s úrokom z omeškania 9,5% ročne od 9.9.2011 do zaplatenia, podľa § 96 ods. 1 O.s.p. súd čiastočne konanie o zaplatenie zmluvnej pokuty zastavil.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

V predmetnej veci má súd preukázané, že účastníci uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá je ako typ zmluvy upravená v Obchodnom zákonníku, pretože odporkyňa požiadala navrhovateľa o pôžičku v súvislosti s pokrytím svojich osobných potrieb a na základe tejto žiadosti navrhovateľ poskytol úver, ktorým uvedené financovala. Svojou povahou ide však o spotrebiteľský úver, na ktorý sa v čase vzniku zmluvného vzťahu vzťahoval zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom je zrejmé, že navrhovateľ ako veriteľ poskytoval dočasne peňažné prostriedky na základe zmluvy o úvere odporcovi ako spotrebiteľovi. Je nepochybné, že odporkyňa v zmluvnom vzťahu konala ako fyzická osoba spotrebiteľ.

Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona a berúc do úvahy vznesenú námietku premlčania uplatneného práva navrhovateľa, súd návrh zamietol v celosti ako nedôvodný. Podľa zmluvy mala odporkyňa úver splatiť v splátkach po 20,79 eur v počte splátok 48 mesiacov a takto mala zaplatiť celkom navrhovateľovi sumu 997,92 eur po 48 mesiacov po 20,79 eur, t.j. 997,92,- eur. V zmluve je uvedený len údaj o RPMN 29,22%, ktorá sa rovná aj výške úrokovej sadzby 29,22%, iné náklady spojené so splatením pôžičky sa v zmluve nenachádzajú. V zmluve je teda nesprávne uvedený údaj o celkovej sume úver, pretože ak mala odporkyňa povinnosť splatiť spolu 997,92 eur a veriteľ uvádza v zmluve celkovú sumu k zaplateniu 969,60 eur, je tento údaj nesprávny a tým je nesprávne uvedený aj údaj o RPMN, pretože celkové náklady spotrebiteľa sú evidentne tvorené aj inou zložkou ako úrokom /§ 9 ods. 2 písm. i/ zákona/. Zmluva ďalej neobsahuje presný údaj o konečnej splatnosti úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože tento nemôže byť uvedený údajom: september 2014, ale musí byť uvedený presným časovým údajom, teda dátumom, kedy konečná splatnosť úveru nastáva, tak, aby spotrebiteľ mal jasnú predstavu o presnom časovom období, kedy bude úver splatný. Rovnako nie je v súlade so zákonnou požiadavkou pri uvedení výšky a počtu splátok uvedený správny údaj o výške počte a termínov splácania istiny, úrokov a iných poplatkov tak, ako predpokladá § 9 ods. 2 písm. k/ citovaného zákona. V zmluve sa nenachádza údaj o splatnosti mesačných splátok a v rámci nej istiny, úrokov a iné. V zmluve nie sú jasne uvedené celkové náklady, ktoré musí spotrebiteľ v súvislosti s úverom poskytnúť /§ 9 ods. 2 písm. j citovaného zákona/, zmluva poskytuje len údaj o celkovej sumy pôžičky, čo je nesprávny údaj, pretože pôžička je v sume 600,-eur a suma 969,60 eur nemôže byť celkovou sumou pôžičky; správne mal veriteľ vyjadriť celkové náklady spojené s úverom tak, ako predpokladá § 9 ods. 2 písm. j/ zákona a § 19 ods. 2 zákona/. Spotrebiteľský úver sa preto v súlade s § 11 ods. 1 písm. a,b / citovaného zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ teda odporkyňa obdržala pôžičku 600,- eur, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov odporkyňa a preukázateľne uhradila sumu 125,94 eur, bola by povinná navrhovateľovi ako právnenému nástupcovi veriteľa zaplatiť sumu 474,06- eur.

Pokiaľ ide o viazanosť Všeobecnými zmluvnými podmienkami, ktoré majú byť súčasťou zmluvy, súd udáva, že vyhlásenie dlžníka, že odporca ako dlžník je riadne s nimi oboznámený nemôže požívať právnu ochranu. Veriteľ takto vopred formuluje vyhlásenie o súhlase dlžníka s vopred naformulovanými zmluvnými podmienkami, ktoré obsahujú dôležité ustanovenia o právach a povinnostiach odporcu ako dlžníka. Sú formulované výrazne menším až nečitateľným písmom ako sú ustanovenia zmluvy na prednej strane a sú takmer nečitateľné. Len veľmi ťažko možno predpokladať, že dlžník ako spotrebiteľ mal reálnu možnosť sa riadne oboznámiť s týmito zmluvnými podmienkami, a že ich v čase akceptácie zmluvy aj riadne prijal. Ide preto podľa názoru súdu o neplatné zmluvné dojednanie podľa § 39 OZ a v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 Občianskeho zákonníka, pokiaľ odporca ako dlžník svojim

podpisom nemá inú možnosť len podpísať súhlas so všeobecnými zmluvnými podmienkami, ktoré boli výlučne naformulované len stranou veriteľa a neboli nijako individuálne vyjednané.

Súd však posudzoval právo navrhovateľa s prihliadnutím na vznesenú námietku premlčania odporkyňou a nakoniec i v súlade s § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa i z pohľadu, či jeho právo nie je premlčané. Jednotlivé mesačné splátky úveru tak ako bolo dohodnuté sa premlčujú v súlade s § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka v trojročnej premlčacej dobe od splatnosti jednotlivých splátok. To znamená, že splátky splatné tri roky pred podaním návrhu, t.j. splatné ku dňu 14.8.2011, a ktoré neboli uhradené, sú premlčané. Z prehľadu splátok vyplýva, že odporkyňa neuhrádzala pravidelne splátky od samého začiatku, naposledy uhradil jednorazovou platbou sumu 20,79 eur dňa 17.2.2011. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá pritom na september 2014. Vzhľadom na dátum podania návrhu 14.8.2014 do úvahy prichádzajú len nepremlčané splátky splatné ku dňu 14.8.2011 do konečnej splatnosti do septembra 2014, pretože všetky ostatné sa premlčali v súlade s § 103 Občianskeho zákonníka uplynutím dohodnutej lehoty splatnosti vždy k 20.dňu v mesiaci.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Navrhovateľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka listom z 25.8.2011, kedy bola odporkyňa preukázateľne v omeškaní so splátkou za mesiac február 2011, marec 2011, apríl 2011 až august 2011, čo vyplýva z prehľadu splátok a úhrad. Veriteľ musí pri zosplatnení dodržať postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka začína plynúť premlčacia doba pri využití práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka už splatnosťou nezaplatennej splátky, t.j. v danom prípade najmenej splátkou splatnou k 20.5.2011 /následne tri mesiace jún, júl, august 2011/ a nie samotným vyhlásením mimoriadnej splatnosti, resp. doručením odporcovi / § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka/. Trojročná premlčacia doba v dôsledku zosplatnenia preto neuplynula splatnosťou poslednej splátky, pre ktorú vyhlasoval mimoriadnu splatnosť, ale splatnosťou omeškanej splátky, pre ktorú využíva veriteľ právo na zosplatnenie, a od ktorého uplynula ešte lehota troch mesiacov. V danom prípade môže ísť o splátku splatnú k 20.5.2011 a pokiaľ navrhovateľ podal návrh 14.8.2014, je zrejmé, že ho podal po uplynutí zákonnej premlčacej doby. Pri využití práva na zosplatnenie podľa § 565 Občianskeho zákonníka nemôže veriteľ ihneď pristúpiť po omeškaní splátky k zosplatneniu, ale toto právo mu patrí až po tom, čo uplynie lehota troch mesiacov od nezaplatenia splátky. Túto lehotu poskytuje zákon spotrebiteľovi, aby si zaobstaral peňažné prostriedky na zaplatenie dlhovanej sumy a až po jej uplynutí nastáva strata výhody splátok. To však nemá vplyv na počiatok plynutia premlčacej doby podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ktorá začína plynúť zročnosťou nesplnenej splátky, v danej veci splatnej v máji 2011.

Z uvedených dôvodov súd návrh zamietol.

Pokiaľ ide tvrdenie vedľajšieho účastníka, že právny predchodca navrhovateľa listom z 25.8.2011 jednostranne odstúpil od zmluvy, resp. ju vypovedal, súd konštatuje, že uvedené z listu veriteľa nevyplýva. Z obsahu listu nevyplýva záver, že zmluva o úvere ako taká sa jednostranne ukončuje, veriteľ

vyzval dlžníka na zaplataenie všetkých splátok, teda zosplatnil úver v celosti, čo nemožno stotožňovať s odstúpením od zmluvy. Súd sa preto neprijateľnosťou zmluvného dojednania o výpovedi zmluvy veriteľom nezaoberal.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. V konaní bola úspešná odporkyňa, ktorá trovy konania neuplatnila, preto súd o jej trovách nerozhodoval. Trovy konania však uplatnil vedľajší účastník na strane odporkyni, ktorý bol v konaní úspešný. Vedľajší účastník prostredníctvom právneho zástupcu podal vo veci písomné vyjadrenie, v ktorom namietal premlčanie žalovaného nároku, chýbajúce náležitosti zmluvy s tým, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Súd svoje rozhodnutie založil na rovnakých tvrdeniach ako vedľajší účastník. Obrana vedľajšieho účastníka bola v prospech odporkyni, bola účelná, a preto aj trovy právneho zastúpenia vedľajším účastníkom považuje súd za účelne vynaložené. Súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej pomoci v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v platnom znení, a to za prípravu a prevzatie veci, vyjadrenie vo veci samej dňa 7.7.2015, t.j. 2x po 51,45 eur, spolu 102,90 eur, 2x RP á 8,39 eur, spolu 16,78 eur. Trovy ako celok sú 119,68 eur, DPH k trovám 23,94 eur, odmena advokáta s DPH spolu 143,62 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou tunaj. súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, trojmo.

Podľa § 205 ods.1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie, podľa osobitného zákona /§ 251 O.s.p./